



Jaarstukken 2024



Gemeente
Hengelo

6.3 Onderhoud kapitaalgoederen

De kapitaalgoederen zoals wegen, groen, riolering, haven en gemeentelijke gebouwen zijn van groot belang voor het functioneren van onze gemeente op het gebied van leefbaarheid, veiligheid, verkeer, vervoer en recreatie. Een groot deel van het gemeentelijk vermogen is geïnvesteerd in kapitaalgoederen. Onderhoud en beheer is nodig om de veiligheid te waarborgen en kapitaalvernietiging te voorkomen. Met het beheer en onderhoud van onze wegen, riolering, water, openbaar groen en gemeentelijke gebouwen is een grote inzet van onze middelen gemoeid. De lasten van de kapitaalgoederen zijn onderdeel van de verschillende programma's. Deze paragraaf geeft een integraal inzicht in de kaders, ontwikkelingen, onderhoudstoestand en kosten van onze kapitaalgoederen over de programma's heen.

Het kort cyclisch onderhoud van de openbare ruimte is ondergebracht bij de uitvoeringsorganisatie SWB/Gildebor. Zij houden de dienstverlening en de kwaliteit van de openbare ruimte op peil én creëren arbeidsplaatsen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. De afgelopen jaren is gestreefd naar een vitale organisatie waarmee efficiencyoptimalisatie kon worden gerealiseerd. Hiermee kan SWB/Gildebor de vastgestelde kwaliteit van dienstverlening en beheer en onderhoud van de openbare ruimte leveren én meer mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt toeleiden naar regulier werk.

6.3.1 Wegen

Volumes

Cementbeton	137.945	M²
Dicht asfaltbeton	1.944.479	M²
Elementen	2.780.244	M²
Halfverharding	178.628	M²
Overige	29.937	M²
Totaal	5.071.233	M²

Waaronder		
Fietspad	363.385	M²
Rijbanen	2.690.567	M²
Voetpad	1.206.880	M²

Grote projecten en ontwikkelingen; wat hebben we gedaan

De Bankastraat is in 2024 volledig weer vrijgegeven voor verkeer. Conform Mobiliteitsplan 2040 is het een 30 km/u straat geworden. De F35 is met het doorgetrokken en daarmee is de F35 voor een groot gedeelte aaneengesloten. De laatste hand wordt gelegd aan het afronden van vergroenen van de straat. Begin 2025 zijn ook deze werkzaamheden afgerond.

- De herinrichting van winkelcentrum Groot Driene is in 2024 verder gevorderd. Nadat de rotonde bij de Staringstraat is afgerond, is ook de rotonde op de hoek PC Hooftlaan-Laan van Driene ver gevorderd. De aanleg is mede mogelijk gemaakt door subsidie van de Provincie Overijssel.
- Andere noemenswaardige projecten zijn Isaac da Costrastraat, Keppelhoutpad, Voorbergstraat en Wijinksweg. Deze zijn ook in 2024 gerealiseerd.
- Wat ook opvalt is dat door boomworteldruk en vorstschade meerdere reparaties zijn uitgevoerd aan verhardingen. Ook zijn meer beton- en voegafdichtingskosten gemaakt dan gebruikelijk. Deze herstelwerkzaamheden zijn omvangrijker en nemen toe de afgelopen jaren en de verwachting is dat deze herstelwerkzaamheden de komende jaren toenemen.

Financiën:

Investeringsbedragen zijn via de Zomernota vastgesteld om ook in wegen en trottoirs te investeren. Verhardingen worden hiermee vervangen door (her)nieuw(d)e bestratingen of asfaltconstructies. Jaarlijks worden de middelen bijgesteld door middel van de afgesproken systematiek van onderhoud kapitaalgoederen. Daarmee wordt jaarlijks

voor de vervangingen van de wegen gereserveerd. De budgetten zijn normaliter voldoende om de wegen te blijven laten voldoen aan de landelijke CROW richtlijnen. Echter, de prijzen zijn gestaag blijven stijgen voor zowel materiaal en uitvoering. Niet alleen werden hiermee meerkosten gemaakt, ook vertraging van leveranties en uitvoering is aan de orde. De arbeidsmarkt voor uitvoerend personeel is krap waardoor de uitvoering onder spanning staat. Bovendien is veel tijd en inzet gegaan naar de blow-out Diamantstraat-Haaksbergenstraat. Deze calamiteit vergde acute aandacht en veel tijd om de veiligheid van verkeer weer te herstellen. Ook mede hierdoor zijn niet alle vervangingen uitgevoerd.

De budgetten zijn :

Wegen, Verkeer en Vervoer ¹	Bedrag begroot saldo	Bedrag werkelijk saldo	Bedrag restant saldo
Inzet personeel	1.035.800	1.159.342	-123.542
Kapitaallasten *	715.893	681.180	34.713
Overige lasten (onderhoud, exploitatie, diensten)	8.192.869	8.451.227	-258.358
Overige baten *	-393.380	-503.309	109.929
	9.551.182	9.788.440	-237.258

1 Onderdelen gemarkeerd met * behoren weliswaar niet tot de scope van deze paragraaf, maar zijn om wille van de volledigheid hier toch zichtbaar gemaakt.

6.3.2 Groen

Volumes

Bomen	37.864	st.
Natuurlijke beplanting	828.107	M²
Cultuurlijke beplanting	243.052	M²
Gras	3.778.210	M²

Grote projecten en ontwikkelingen; wat hebben we gedaan.

- Het Wetplein en de Wetstraat zijn heringericht. Ene groene kerktuin is aangelegd en het parkeerterrein en omliggende omgeving wordt gerenoveerd en veler maler meer vergroend. De laatste werkzaamheden voor wat betreft de aanleg van groen zijn gestart. Rekening houdend met het aanplantseizoen zullen deze werkzaamheden afgerond zijn begin 2025.
- Ook de Bankastraat is heringericht. De civiele werkzaamheden zijn afgerond en daarmee is een 30 km/u straat gerealiseerd en is de F35 voor fietsers doorgetrokken. Dit is het langste stuk van de F35 wat in Hengelo nog ontbrak. De Bankastraat is ook flink vergroend. De aanlegwerkzaamheden van het groen zijn in volle gang en worden begin 2025 afgerond. Daarmee heeft de Bankastraat een groenimpuls gekregen.
- Onder het project Van Grijs naar Groen is in 2020 een investeringsbedrag beschikbaar gesteld voor het vergroenen van de wijken. Bij het vergroenen krijgen bewoners de centrale rol om te bepalen waar en hoe de vergroening uitgevoerd wordt in hun wijk. In 2024 zijn de wijken Groot Driene en Berflo Es aan de orde geweest, en zijn voor Binnenstad en Beckum budget aangevraagd om daar ook de vergroening op te starten. Dit zullen de laatste twee gebieden zijn.

Financiën:

De investeringsbedragen zijn vastgesteld via de Zomernota om ook in het openbaar groen te investeren. Voor de vastgestelde onderhoudsniveaus en het reguliere onderhoud zijn de beschikbare onderhoudsbudgetten voldoende. Als het groen in Hengelo aan vervanging toe is, wordt het groen opnieuw aangelegd. Door middel van de afgesproken systematiek van onderhoud kapitaalgoederen worden de middelen hiervoor jaarlijks bijgesteld. Bovendien wordt gekeken of deze vervangingen in combinatie kan worden gerealiseerd met andere projecten en werkzaamheden in de openbare ruimte zoals riolerings- en wegwerkzaamheden. Opvallend in 2024 is dat door wortelopdruk meer herstelwerkzaamheden zijn dan normaliter. De afgelopen jaren is dit toegenomen en ook de komende jaren is de verwachting dat meer herstel in de openbare ruimte noodzakelijk is als gevolg van wortelopdruk.

De budgetten zijn :

Groen ¹	Bedrag begroot saldo	Bedrag werkelijk saldo	Bedrag restant saldo
Inzet personeel	857.676	827.995	29.682
Kapitaallasten *	45.770	42.509	3.261
Overige lasten (onderhoud, exploitatie, diensten)	5.901.605	5.897.956	3.649
Overige baten *	-95.901	-128.286	32.385
	6.709.150	6.640.173	68.977

¹ Onderdelen gemarkeerd met * behoren weliswaar niet tot de scope van deze paragraaf, maar zijn om wille van de volledigheid hier toch zichtbaar gemaakt.

6.3.3 Water en riolering

Volumes

Vrij-verval riool	633.943	M ³
Mechanisch riool	95.560	M ³
Kolken	34.884	St.
Riool pompgemalen	91	St.
Drukriool-installaties	290	St.
Drainage	226.418	M ³

Onderhoudssystematiek

Het in stand houden van de riolering moet doelmatig en tegen zo laag mogelijke kosten gebeuren. Concreet betekent dit dat riolen niet worden vervangen zolang uitstel verantwoord is of alternatieven beschikbaar zijn. Het rioolvervangingsplan is gebaseerd op risicogestuurd beheer. Hierbij worden de onderhoudsinspanningen afgewogen ten opzichte van het verwachte voorkomen en gestuurd op de gevolgen van schade. De keuze voor vervanging, relining of deelreparaties blijft altijd maatwerk. Als er acute en onverwachte schades ontstaan aan het riool, worden planning en aanpak hierop aangepast.

De gevolgen van de klimaatveranderingen maken steden minder leefbaar. Hitte, droogte, luchtkwaliteit en wateroverlast stellen ons voor nieuwe opgaven. We nemen maatregelen door extra groen en water in de stad te combineren om zodoende de wateroverlast en hittestress terug te dringen en om Hengelo veel minder stenig en dus groener te maken. Bij alle projecten nemen we dit als uitgangspunt. Door het slim combineren is er beperkt aanvullende financiering nodig.

Relevante beleidsnota's

Zie: 5.2.7 Beheer Openbare Ruimte en Duurzaamheid.

Grote projecten en ontwikkelingen; wat hebben we gedaan

- De riolering bij het Kerkpad in Beckum is vervangen.
- Aan de Zwavertsweg zijn werkzaamheden uitgevoerd om een gedeelte van een slecht en lekkend riool te vervangen.
- De(riool)werkzaamheden aan het Wetplein en de Wetstraat zijn afgerond.
- De relining van het transportriool fase 3 is uitgevoerd. Dit betrof het laatste deel van de relining van het transportriool vanaf de Landmansweg naar de zuivering.
- Rondom de Bataafse kamp zijn verschillende rioleringswerkzaamheden uitgevoerd en het riool is vervangen.
- In de Suze Robertsonstraat is gestart met het vervangen van het riool en de aanleg van waterberging.
- De herinrichting van de Drienerbeek tussen de Paul Krugerstraat en de Wemenstraat is uitgevoerd.
- De voorbereidingen voor de renovatie van het gemaal Zeggersweg zijn gestart.
- De voorbereidingen voor het ontwerp van de rioolvervanging in Klein Driene zijn gestart.
- In de Bankastraat is de riolering vervangen en is de herinrichting voor waterberging uitgevoerd.
- Er is gestart met het ontwerp en de voorbereidingen voor aanpassingen in het watersysteem voor het vasthouden van (regen)water in de Kleigaten van Rientjes.
- Voor het afkoppelen van de Buurt Noord zijn de voorbereidingen opgestart. Er wordt gewerkt aan een nieuw rioolontwerp voor de hele buurt.

- Op 4 maart 2024 ondertekenden dagelijks bestuurder Gerald Aveskamp van het Waterschap Vechtstromen en wethouder Claudio Bruggink van gemeente Hengelo het KAS document (Klimaat Adaptatie Stad). Gemeente en waterschap gaan de komende jaren verder samenwerken aan een duurzame inrichting van de beken in Hengelo.
- De voorbereidingen voor het ontwerp en de aanbesteding van de rioolrenovatie in de Heraklesstraat, Atalantestraat, Perseusstraat en Ikarosstraat is gestart.
- De ontwerpen voor de rioolvervanging van de Breemarsweg zijn opgesteld.
- Er zijn diverse reparaties uitgevoerd naar aanleiding van inspecties (o.a. Reggestraat, Ligusterstraat, wadi's Pasmaatweg).
- Diverse wateroverlastlocaties zijn aangepakt, zoals de Bremstraat en de Nijverheid.
- In Woolde, de Hasseler Es en Slangenbeek zijn diverse kolken en gemalen gereinigd en onderhouden.
- In Beckum zijn extra rioolinspecties uitgevoerd.
- Verspreid over Hengelo zijn inventarisaties en renovaties uitgevoerd van diverse aansluitingen van persioolleidingen op het riool.

Financiën

De budgetten voor regulier en groot onderhoud zijn vastgesteld in het GRP en waren voor de uitgevoerde werkzaamheden voldoende. In oktober 2023 is het nieuwe Programma Water en Riolering 2023-2027 vastgesteld. Hoewel het beheer meer risicogestuurd plaats vindt is de verwachting dat het budget voldoende blijft om de eisen die aan de functionaliteit en veiligheid worden gesteld, ondanks de onzekere markt, te waarborgen. Mocht een riolering onverhoopt eerder moeten worden vervangen dan gepland dan kan dit vaak worden opgelost door een andere geplande vervanging naar achteren te schuiven. De planmatige aanpak van riolering is altijd dynamisch en maatwerk.

Op het gebied van riolering en waterhuishouding wordt samengewerkt met de Twentse gemeenten, het Waterschap Vechtstromen, de provincie Overijssel en Vitens (Twents waternet). Met zogenaamde werkplaatsen wordt door gezamenlijk onderzoek geprobeerd kostenbesparingen te realiseren in de waterketen en watersysteem. Het Twents waternet werkt daarnaast ook intensief samen op het gebied van klimaatadaptatie. Daarbij wordt ook in een kleiner verband, de Klimaat Actieve Stad (KAS) bestaande uit Hengelo, Enschede, Almelo, Waterschap Vechtstromen en Welbions, samengewerkt aan klimaatadaptatieve maatregelen. Hierdoor profiteert Hengelo optimaal van efficiënte samenwerking en kennisdeling om zo haar slagkracht in aanpak te verstevigen.

Water, onderdeel Riolering ¹	Bedrag begroot saldo	Bedrag werkelijk saldo	Bedrag restant saldo
Inzet personeel	438.504	460.693	-22.189
Kapitaallasten *	1.878.011	1.754.499	123.512
Mutatie voorzieningen	2.972.581	3.267.681	-295.100
Overige lasten (onderhoud, exploitatie, diensten)	3.858.641	3.874.680	-16.039
Kwijtschelding	745.012	719.729	25.283
Overhead en BCF	1.716.108	1.716.108	-
Belastingen op producenten en huishoudens *	-11.527.480	-11.791.479	263.999
Overige baten *	-81.377	-1.910	-79.467
	-	-	-

1 Onderdelen gemarkeerd met * behoren weliswaar niet tot de scope van deze paragraaf, maar zijn om wille van de volledigheid hier toch zichtbaar gemaakt.

Water, onderdeel Waterlopen ¹	Bedrag begroot saldo	Bedrag werkelijk saldo	Bedrag restant saldo
Inzet personeel	41.897	8.280	33.617
Kapitaallasten *	653	524	129
Overige lasten (onderhoud, exploitatie, diensten)	221.420	174.706	46.714
	263.970	183.510	80.460

1 Onderdelen gemarkeerd met * behoren weliswaar niet tot de scope van deze paragraaf, maar zijn om wille van de volledigheid hier toch zichtbaar gemaakt.

Water, onderdeel Riolering Huisaansluiting ¹	Bedrag begroot saldo	Bedrag werkelijk saldo	Bedrag restant saldo
Inzet personeel	-	6.348	-6.348
Overige lasten (onderhoud, exploitatie, diensten)	83.921	72.802	11.119
Overige baten *	-108.875	-74.054	-34.821
	-24.954	5.096	-30.050

1 Onderdelen gemarkeerd met * behoren weliswaar niet tot de scope van deze paragraaf, maar zijn om wille van de volledigheid hier toch zichtbaar gemaakt.

6.3.4 Fysiek havenbeheer

Onderhoudssystematiek

In 2020 is een meerjarige onderhoudsplanung voor groot onderhoud aan de havens opgesteld. Om deze werkzaamheden te bekostigen is de voorziening groot onderhoud Haven ingesteld. Binnen deze voorziening zijn onder andere het 'op diepte houden' en het in stand houden van kades en oevers opgenomen.

Relevante beleidsnota's

Havengeldverordening

Beleidskader

De wethouders van de gemeenten Almelo, Enschede, Hengelo, Hof van Twente en Lochem hebben in een eerder stadium de Samenwerkingsovereenkomst 'Gemeenschappelijk Havenbeheer Twentekanalen' (GHT) getekend.

Huidige staat van onderhoud

Gezamenlijk met de andere gemeenten is per gemeente een inventarisatie uitgevoerd van alle voorkomende voorzieningen in de haven zoals de damwanden, remmingwerken en voorzieningen voor schippers. De inventarisatie is uitgevoerd door een extern bedrijf, Nepocon. Binnen het Havenbedrijf is afgesproken dat er eens in de vier jaar een inspectie wordt uitgevoerd. Daarnaast wordt in de tussenliggende jaren jaarlijks een visuele schouw en inventarisatie gehouden om gebreken en onderhoud tijdig te signaleren. Op deze manier is er een eensluidend beeld van de havens in de genoemde gemeenten.

De te onderhouden onderdelen die voortkomen uit de initiële inventarisatie en de periodieke schouw zijn opgenomen in het meerjarenplan. Het meerjarenplan is gebaseerd op bovenstaande inventarisatie van Nepocon uit 2016. In verband met de vertraging van de werkzaamheden "opwaardering haveninfrastructuur voor klasse Va schepen" is de fasering van het onderhoud aangepast. Uit de periodieke inventarisatie is gebleken dat de geplande activiteiten een jaar uitgesteld kunnen worden, zonder dat daarbij de veiligheid in het geding komt of dat er sprake is van kapitaalvernietiging.

In de financiële regelgeving is bepaald dat een beheerplan niet ouder mag zijn dan 5 jaar. Hierbij dient opgemerkt te worden dat wij wel jaarlijks een actualisatie van het bestaande beheerplan uitvoeren. Een nieuw beheerplan wordt opgesteld nadat een aantal grote investeringen in de haven hebben plaatsgevonden. Deze investeringen zijn de laatste jaren meerdere keren wegens diverse omstandigheden uitgesteld. Er zijn externe factoren zoals uitstel door RWS en uitstel 4 i.v.m. PFAS perikelen, die de voortgang van deze werkzaamheden hebben vertraagd.

In het jaar 2024 is een inspectie uitgevoerd door een extern bedrijf, Antea Group. Deze is geïnitieerd door het Havenbedrijf en uitgevoerd voor alle aangesloten gemeenten. Op basis hiervan is de aanzet gemaakt voor een nieuw beheerplan. Wij handhaven de bestaande voorziening ondanks het verouderd beheerplan.

Voor de haven geldt geen indeling van kwaliteitsniveaus voor onderhoud. Het is een gemeentelijke taak de haven veilig, bereikbaar en functioneel te houden. Een aantal bedrijven hebben eigen voorzieningen om te laden en te lossen, andere bedrijven maken gebruik van de 2 gemeentelijke laad- en loskades.

Financiën

De voorziening groot onderhoud Haven wordt jaarlijks gevoed door een dotatie vanuit de exploitatie. Deze jaarlijkse dotatie is bepaald op basis van de verwachte lasten binnen een scope van 10 jaar en is gesteld op € 50.565 per jaar.

Fysiek Havenbeheer ¹	Bedrag begroot saldo	Bedrag werkelijk saldo	Bedrag restant saldo
Kapitaallasten *	8.005	4.255	3.750
Mutatie voorzieningen	50.565	50.565	-
Overige lasten (onderhoud, exploitatie, diensten)	-	7.703	-7.703
	58.570	62.523	-3.953

1 Onderdelen gemarkeerd met * behoren weliswaar niet tot de scope van deze paragraaf, maar zijn om wille van de volledigheid hier toch zichtbaar gemaakt.

6.3.5 Gebouwen

Volumes

Gebouwen	Aantal
Wettelijke taak (onderwijs en gymlokalen)	79
Beleidsvolgend vastgoed (cultuur, sport, buurt- en clubhuizen welzijn, parkeren, kinderboerderij)	65
Vastgoed voor een organisatie (incl. Gildebor)	19
Vastgoed in grondexploitatie	13
Overig vastgoed	26

Het gemeentelijk vastgoed bestaat uit 202 gebouwen (één gebouw kan uit meerdere adressen bestaan). Deze zijn voor € 823,3 miljoen verzekerd (herbouwwaarde). Het gemeentelijk bezit aan objecten bestaat onder andere uit scholen, sporthallen, buurthuizen en aankopen in het kader van grondverwerving. Indien bergingen en fietsenstallingen in de BAG (Basisregistratie Adressen en Gebouwen) als apart gebouw zijn opgenomen hebben wij ze nu ook als extra gebouw in de vastgoedadministratie opgenomen. Als gevolg van deze diversiteit zijn de onderhoudskosten voor de gebouwen onderdeel van verschillende beleidsprogramma's.

Beheer

Het Vastgoedbedrijf beheert de gemeentelijke vastgoedobjecten. Met 'de gemeentelijke vastgoedobjecten' worden alle verhuurbare objecten bedoeld die in gemeentelijk bezit zijn. De gemeente bezit dit vastgoed als middel om beleidsdoelstellingen te halen. Het hebben van vastgoed is geen doel op zich.

Schoolgebouwen worden niet beheerd door het Vastgoedbedrijf. Schoolgebouwen zijn juridisch eigendom van de schoolbesturen. Pas op het moment dat een school leeg komt te staan komt het volledige eigendom en beheer bij het Vastgoedbedrijf te liggen. Objecten die in een grondexploitatie zijn aangekocht voor de ontwikkeling van een locatie blijven in principe in de grondexploitatie zitten en vallen onder de verantwoordelijkheid van de projectorganisatie. Het Vastgoedbedrijf zorgt wel voor het beheer en onderhoud van deze objecten.

Onderhoudssystematiek

In opdracht van het Vastgoedbedrijf wordt eens per 4 jaar voor een groot deel van het gemeentelijk vastgoed (met uitzondering van de onderwijsgebouwen en de objecten die op korte termijn worden afgestoten) het onderhoudsniveau inzichtelijk gemaakt conform de NEN 2767-systematiek (conditiemeting van gebouwen en installaties door middel van een vastgelegde meet- en registreermethode). Deze informatie is in een meerjarenonderhoudsplanung gezet. Deze onderhoudsplanung bestrijkt een periode van 40 jaar die elk jaar, ten aanzien van de tijdstippen van onderhoud, wordt geactualiseerd. Aan de hand van het huidige en toekomstig gebruik van de vastgoedobjecten wordt dan beoordeeld welke onderhoudswerkzaamheden voor dat doel noodzakelijk zijn, er wordt uit gegaan van minimaal onderhoudsniveau 3 (redelijke conditie) zonder ernstige gebreken.

Veranderingen in het onderhoudsniveau

Er zijn geen veranderingen in het onderhoudsniveau. Voor een groot deel van het gemeentelijk vastgoed zijn in 2024 de herinspecties opgeleverd. De herinspecties zijn uitgevoerd om zodoende goed te kunnen sturen op de onderhoudskosten van het vastgoed en inzicht te hebben in de risico's. Uit de herinspecties is gebleken dat een overgroot deel van de panden niveau 3 (redelijke conditie) of beter heeft. Bij de panden wordt jaarlijks het benodigde grootonderhoud uitgevoerd waardoor de panden het onderhoudsniveau behouden.

Relevante beleidsnota's

- Kadernotitie "Accommodatiebeleid Sociaal en Vastgoedkaders", vastgesteld in 2021.

Grote projecten en ontwikkelingen

Tijdens onderhoudswerkzaamheden zijn tevens verduurzamingsmaatregelen meegenomen.

Huidige staat van onderhoud

Uit de inspecties die in 2024 zijn opgeleverd is gebleken dat een overgroot deel van de objecten niveau 3 (redelijke conditie) of beter heeft. Alle onderhoudsniveaus en de daar bijbehorende budgetten zijn hiermee in beeld. Voor

de objecten die op korte termijn in aanmerking komen voor verkoop/sloop zijn er geen onderhoudsinspecties uitgevoerd. Het onderhoudsniveau kan voor deze objecten wat lager liggen.

Financiën

De getroffen onderhoudsvoorziening is op basis van het huidige onderhoudsplan toereikend om het huidige onderhoudsniveau te bestendigen. Naast de werkelijke kosten voor groot onderhoud worden er van 2024 circa € 830.000 aan openstaande verplichtingen meegenomen naar 2024. Bijvoorbeeld de daken van een aantal gymzalen. Daarnaast is afgelopen jaar ook minder groot onderhoud uitgevoerd dan gepland, dit onderhoud is doorgeschoven. De komende jaren zal dit ingehaald worden en is passend binnen de kaders van de voorziening.

De budgetten waren:

2024	Begroot	Werkelijk
Regulier onderhoud	1.772.757	1.588.567
Groot onderhoud	2.145.600	797.717
Totaal	3.918.357	2.386.284

Deze budgetten zijn uitsluitend ten behoeve van kosten derden. Voor het onderhoud dat door ons eigen personeel wordt gedaan (personeelslasten) zijn separate budgetten opgenomen.

Het onderhoud voor de onderwijsgebouwen (met uitzondering van noodlokalen en leegstaande schoolgebouwen) en de gebouwen die in de grondexploitaties zitten, worden niet vanuit bovengenoemde budgetten bekostigd. Het onderhoud van de objecten in de grondexploitaties worden binnen de grondexploitaties gedekt. Voor de onderwijsgebouwen krijgen de schoolbesturen een rechtstreekse bijdrage van het rijk voor het onderhoud.